

Regelrådet är ett särskilt beslutsorgan inom Tillväxtverket vars ledamöter utses av regeringen. Regelrådet ansvarar för sina egna beslut. Regelrådets uppgifter är att granska och yttra sig över kvaliteten på konsekvensutredningar till författningsförslag som kan få effekter av betydelse för företag.

Bolagsverket

Yttrande över förslag till föreskrifter om rapportering av betalningstider

Regelrådets ställningstagande

Regelrådet finner att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Innehållet i förslaget

Rapporteringskyldiga företag enligt bestämmelserna i lagen (2022:70) och förordningen (2022:139) om rapportering av betalningstider föreslås göra detta via inrättad e-tjänst på Bolagsverket, där även uppgifter om leverantörers storlekskategori, hämtade från Statistiska centralbyråns allmänna företagsregister, ska tillhandahållas.

Skälen för Regelrådets ställningstagande

Bakgrund och syfte med förslaget

Förslagsställaren anger att EU-direktiv (2011/7) om bekämpande av sena betalningar vid handelstransaktioner syftar till att bekämpa sena betalningar vid handelstransaktioner och till att främja särskilt de små och medelstora företagens konkurrenskraft. Direktivet, som är ett minimidirektiv, innebär bl.a. att medlemsstaterna ska införa regler som garanterar att betalningsperioden vid transaktioner mellan företag som princip inte får överstiga 60 dagar.

Efter en utveckling där betalningstiderna ökat i Europa och Sverige, har EU kommissionen rekommenderat medlemsstaterna att inrätta system för att övervaka vilka framsteg som görs, att offentliggöra uppgifter om genomsnittliga betalningstider samt att införa andra åtgärder som t.ex. uppförandekoder för att minska betalningstiderna. Det anges att det i Sverige 2018 lanserades en frivillig uppförandekod där fokus ligger på att försöka få de stora företagen att erbjuda de leverantörer som är små eller medelstora företag betalningstider som inte överstiger 30 dagar och att det idag är 37 juridiska personer som är anslutna till uppförandekoden, varav 19 företag är statligt ägda.

Det anges vidare att för att bryta utvecklingen med långa betalningstider antogs i Sverige lagen (2022:70) om rapportering av betalningstider. Enligt denna ska företag med minst 250 anställda rapportera statistik till Bolagsverket gällande sina betalningstider till leverantör. Det gäller uppgifter om genomsnittlig avtalade betalningstid, den genomsnittliga faktiska betalningstiden, och den andel fakturor som har betalats efter utgången av avtalad betalningstid. Uppgifterna ska redovisas uppdelat på storlekskategorierna företag som har 0-9, 10-49 respektive 50-249 anställda.

Lagen trädde i kraft den 1 mars 2022 och rapporteringsskyldigheten ska tillämpas första gången för den rapporteringsperiod som avslutas den 30 juni 2023. Förslaget till innevarande föreskrifter syftar till att specificera hur det faktiska genomförandet ska ske.

Regelrådet bedömer att redovisningen av bakgrund och syfte är tillräcklig och därmed godtagbar.

Alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd

Bolagsverket anger att man valt att utforma en e-tjänst för rapporteringen i stället för en maskin till maskinlösning och att de främsta skälen till detta är att det är relativt få företag som berörs, att det handlar om relativt få uppgifter som ska rapporteras och att rapporteringen bara ska ske en gång om året. Ytterligare en anledning är att en enklare e-tjänst innebär ett mindre behov av utveckling för de rapporteringsskyldiga då de inte behöver bygga något it-stöd för att kunna genomföra rapporteringen.

Den funktionalitet i e-tjänsten som innebär att företagen hämtar uppgift om storlekskategori, antingen genom att hämta hela filen som Bolagsverket hämtat från SCB eller genom att söka på aktuellt organisationsnummer, anges ha valts för att det är en enkel lösning. Den innebär även att företagen inte behöver inkomma till Bolagsverket med en begäran om uppgifterna från myndigheten. Att företagen kan behöva göra vissa mindre utvecklingsinsatser för att kunna läsa av filen bedöms vara mindre betungande än alternativa lösningar.

Bolagsverket anger vidare att man valt att inte nyttja bemyndigandet att utfärda föreskrifter om hur uppgifterna ska vara strukturerade vid rapportering av uppgifter till registret.

Det anges att om Bolagsverket inte meddelar föreskrifter finns en risk för otydlighet för rapporteringsskyldiga företag avseende hur de ska få del av uppgifter om storlekskategori för sina leverantörer och hur uppgifterna ska rapporteras till Bolagsverket.

Regelrådet bedömer att redovisningen av alternativa lösningar och effekter av om ingen reglering kommer till stånd är tillräcklig och därmed godtagbar.

Förslagets överensstämmelse med EU-rätten

Bolagsverket anger att förslaget inte strider mot, eller går utöver, de skyldigheter som följer av Sveriges anslutning till EU. Det anges att det inte finns något krav på rapportering av betalningstider i EU-direktivet och att införandet av en rapporteringsskyldighet ligger i linje med EU-kommissionens rekommendationer.

Regelrådet bedömer att redovisningen av förslagets överensstämmelse med EU-rätten är tillräcklig och därmed godtagbar.

Särskild hänsyn till tidpunkt för ikraftträdande och behov av speciella informationsinsatser

Bolagsverket anger att lagen om rapportering av betalningstider trädde i kraft 1 mars 2022 och att rapporteringsskyldigheten enligt övergångsbestämmelserna ska tillämpas första gången för rapporteringsperioden 1 juli 2022 till och med den 30 juni 2023 och senast den 30 september varje år. Detta innebär att ett rapporteringsskyldigt företag har tre månader på sig efter rapporteringstiden slut att sammanställa uppgifterna. För att rapporteringsskyldigheten ska vara möjlig att fullgöra för aktuella företag behöver Bolagsverkets e-tjänst för inhämtande

av uppgifter om storlekskategori och rapportering av uppgifter öppna senast 1 juli 2023. Vid framtagande av förslaget till föreskrifter anges att särskild hänsyn har tagits till behovet av att föreskrifterna träder i kraft senast samma dag som Bolagsverkets tjänst för rapportering av betalningstider öppnar för rapportering.

Det anges att det i samband med att föreskrifterna träder i kraft och att tjänsten för insamling öppnas kommer Bolagsverket behöva genomföra informationsinsatser, vilka omfattar informationsutskick till företag som omfattas av registreringskyldigheten. Det anges vidare att information ska publiceras löpande på Bolagsverkets hemsida.

Regelrådet bedömer att redovisningen av särskilda hänsyn till ikraftträdande och behov av särskilda informationsinsatser är tillräcklig och därmed godtagbar.

Berörda företag utifrån antal, storlek och bransch

Bolagsverket anger att rapporteringskyldigheten omfattar företag med minst 250 anställda och uppskattar att ca 1 780 företag kommer att beröras av rapporteringskravet varav de flesta företag finns inom branscherna med verksamhet inom juridik, ekonomi, vetenskap och teknik samt tillverkningsmen även handel och finans och försäkringsverksamhet.

Regelrådet bedömer att redovisningen av berörda företag utifrån antal, storlek och bransch är tillräcklig och därmed godtagbar.

Påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet

Bolagsverket anger att det främst lag och förordning som medför konsekvenser för de rapporteringskyldiga företagen. De administrativa kostnaderna för att hämta uppgifter från Bolagsverket om leverantörerna och deras storlek via den fil som Bolagsverket tillgängliggör i sin e-tjänst, samt att årligen rapportera uppgifterna om betalningstider till Bolagsverket i myndighetens e-tjänst för rapportering har genom utfört test uppskattats till två respektive fyra minuter och en årlig totalkostnad på 37 kronor per företag. Den administrativa minutkostnaden om 6,133 kronor per minut för en ekonomihandläggare anges vara hämtad från förarbeten till lag och förordning.

Regelrådet anser att det kan finnas anledning att anta att det för berörda företag kan ta något längre total tid att rapportera uppgifterna än vad det har gjort för Bolagsverket, om man även tar hänsyn till tiden det kan ta att hitta relevant information och e-tjänsten på Bolagsverkets webbplats och att försäkra sig om hur tjänsten används på rätt sätt.

Regelrådet bedömer dock att redovisningen av förslagets påverkan på berörda företags kostnader, tidsåtgång och verksamhet är tillräckligt tydlig och därmed godtagbar.

Påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag

Bolagsverket anger att det inte behöver tas någon särskild hänsyn till konkurrensförhållanden eftersom förslaget till föreskrifter inte påverkar dessa förhållanden, men noterar att de nya kraven som följer av lag och förordning kan medföra konsekvenser för konkurrensförhållanden.

Regelrådet bedömer att redovisningen av förslagets påverkan på konkurrensförhållandena för berörda företag är tillräcklig och därmed godtagbar.

Regleringens påverkan på företagen i andra avseenden

Det förekommer ingen redovisning av regleringens påverkan på företagen i andra avseenden. Regelrådet har ingen anledning att anta att sådan påverkan skulle finnas och bedömer därför avsaknad av redovisning i detta avseende godtagbar.

Särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning

Bolagsverket anger att någon särskild hänsyn inte behöver tas till små företag eftersom förslaget till föreskrifter inte träffar dem. Det anges att det nya regelverket medför konsekvenser för små företag, men att dessa följer av lag och förordning och inte av de innevarande föreskrifterna.

Regelrådet bedömer att redovisningen av särskilda hänsyn till små företag vid reglernas utformning är tillräcklig och därmed godtagbar.

Sammantagen bedömning

Regelrådet anser att konsekvensutredningen är föredömligt tydlig. Den innehåller tillräckliga, och proportionerliga, redovisningar av alla relevanta aspekter, såsom bakgrund och syfte, alternativa lösningar, berörda företag och påverkan på kostnader och konkurrensförhållanden, liksom särskilda hänsyn till små företag, datum för ikraftträdande och behov av informationsinsatser. Uppskattade kostnader och tidsåtgång skulle i viss utsträckning kunna ifrågasättas, men de är tydligt och transparent redovisade, vilket är positivt.

Regelrådet finner därför att konsekvensutredningen uppfyller kraven i 6 och 7 §§ förordningen (2007:1244) om konsekvensutredning vid regelgivning.

Stöd till regelgivare i konsekvensutredningsarbetet finns i [Tillväxtverkets handledning för konsekvensutredning](#).

Regelrådet behandlade ärendet vid sammanträde den 17 maj 2023.

I beslutet deltog Anna-Lena Bohm, ordförande, Helena Fond, Hans Peter Larsson, Lennart Renbjør och Lars Silver.

Ärendet föredrogs av Anna Stattin.

Anna-Lena Bohm
Ordförande

Anna Stattin
Föredragande